health

တၢ်ဆီတလဲအိၣ်ထီၣ်ဘၣ်ထွဲဒီးညါသူးတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးလီၤဆီတဖၣ်အအိၣ်

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဆီတလဲတဖၣ်အိၣ်ထီၣ်ဖဲလါအ့ဖြ့ၣ် ၁ သီ,၂၀၁၄ နံၣ်အပူၤ

တၢ်ဆီတလဲမနုၤတဖၣ်အိၣ်ထီၣ်လၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီဘၣ်ထွဲဒီးညါသူးတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးလီၤဆီတဖၣ်အဖီခိၣ်လဲၣ်?

စးထီၣ်လါအ့ဖြ့ၣ် ၁ သီ, ၂၀၁၄အံၤ, ပှၤတဂၤဂၤတၢ်တဟ့ၣ်အီၤအခွဲးလၢကပတံထီၣ်တၢ်လီၢ်လၢကဆါညါသူးတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးလီၤဆီဒ်တၢ်ဟ်ပနီၣ်အီၤလၢ ညါသူးတၢ်ဘျၢ ၁၉၈၇ (*Tobacco Act 1987*)အဖီလာ်လၢၤဘၣ်အဃိတၢ်တဟ့ၣ်ပူၤအီၤလၢကဟ်ဖျါထီၣ်တၢ်ပတုာ်ပနီၣ်လၢပန်းကၤညါသူးတၢ်ဖိတၢ်လံၤအဂီၢ်ဘၣ်လီၤ.

လၢညါသူးတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးလီၤဆီလၢအိၣ်ဟ်လံတဖၣ်အဂီၢ်တၢ်ဆီတလဲအံၤအခီပညီမ့ၢ်မနုၤလဲၣ်?

ညါသူးတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးလီၤဆီလၢအအိၣ်ဟ်လံတဖၣ်အဂီၢ်တၢ်ကဆဲးဟ့ၣ်လီၤအီၤအခွဲး, ဒ်သိးတၢ်အံၤတၢ်တတြီအီၤလၢတၢ်ကပတုာ်ကွံာ်ညါသူးတၢ်ထုးထီၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ်အအဂီၢ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်, ပန်းကၤလီၢ်မ့ၢ်ဆီတလဲဆူအဂၤတခါ,တၢ်မ့ၢ်မၤကတၢၢ်ကွံာ်အီၤ, တၢ်လီၢ်မ့ၢ်ဆီတလဲ, မ့တမ့ၢ်တၢ်ပတုာ်ကွံာ်အလံာ်ဟ့ၣ်ခွဲးသၢပျၢၤ,တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးအံၤတၢ်ကဟံးဆူၣ်နှၢ်အဂ့ၢ်ဝိဒီးပှၤလၢအဘၣ်ထွဲ တၢ်ဂ့ၢ်အံၤတၢ်တဟ့ၣ်အီၤအခွဲးလၢကပတံထီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးလီၤဆီလၢတၢ်လီၢ်လၢကဆါညါသူးအဂီၢ်ဘၣ်လီၤ.

ဘၣ်မနုၤအဃိတၢ်ဆီတလဲဒ်အံၤတဖၣ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲလဲၣ်?

တၢ်မ့ၢ်မၤစၢၤလီၤတၢ်ရၤလီၤညါသူးတၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢပှၤအါဂၤကထံၣ်ဘၣ်ဝဲအဂီၢ်လၢတၢ်ဆါတၢ်ပှ့ၤအလီၢ်အါတီၤအံၤကမၤစၢၤလီၤစ့ၢ်ကီးတၢ်သးသူအိမိာ်လၢပှၤဂၤအဂီၢ်, မၤစၢၤစ့ၢ်ကီးပှၤလၢအဲၣ်ဒိး ပတုာ်ကွံာ်တၢ်အိမိာ်အဂီၢ်ဒီးမၤစၢၤဝဲပှၤလၢပတုာ်နှၢ်တ့ၢ်လံတဖၣ်ကဆဲးပတုာ်ကွံာ်ဆူညါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆီတလဲဒ်သိးအံၤကမၤစၢၤလီၤမုၢ်ကျိၤဝဲၤကွာ်အလီၢ်လၢကရၤလီၤဟ်ဖျါဘၣ်ဝဲညါသူး တၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ်ဒီးမၤစၢၤလီၤတၢ်လီၤဆီတဖၣ်လၢတၢ်ရၤလီၤဟ်ဖျါညါသူးအဂီၢ်တၢ်ဘျၢတဖၣ်လၢအမၤဘၣ်ဒိဝဲညါသူးပန်းကၤလီၤဆီတဖၣ်လၢကီၢ်စဲၣ်အဂၤဒီးကီၢ်ဖိအဂၤတဖၣ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ယပန်းကၤအလီၢ်အံၤတၢ်ဟ့ၣ်အခွဲးမ့ၢ်တသ့န့ၣ်ယကဘၣ်မၤဒ်လဲၣ်?

တၢ်ဆါညါသူးအလီၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်အီၤအခွဲးလီၤဆီတသ့တဖၣ်တၢ်တမၤန့ၢ်ဆူၣ်အီၤလၢကကီးလီၤအကစၢ်အသးဒ်ပှၤဆါညါသူးဖိလၢတၢ်ဟ့ၣ်အီၤအခွဲးလီၤဆီတဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်, ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢ ကဆါညါသူးတၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ်စ့ၢ်ကီးတမၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအမုၢ်ကျိၤဝဲၤကွာ်ဘၣ်လီၤ.ဘၣ်ဆၣ်,တၢ်ဆါတၢ်ပှ့ၤအလီၢ်လၢတၢ်တဟ့ၣ်အီၤလံာ်ဟ့ၣ်ခွဲးတဖၣ်တဘၣ်ဟ်ဖျါရၤလီၤညါသူးတၢ်ဖိတၢ်လံၤ တဖၣ်ဘၣ်,ဒ်သိးကဘၣ်လိာ်ဖိးမံဝဲဒ်တၢ်ဆါတၢ်ပှ့ၤအလီၢ်လၢအိၣ်လၢဝံးကထိရံၣ်ယါအပူၤတဖၣ်အသိးခဲလာာ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ဆါညါသူးအလီၢ်တဖၣ်မ့ၢ်စူးကါဟ်လီၤဝဲတၢ်အလုၢ်အပှ့ၤလၢပှၤပှ့ၤတၢ်ဖိ ကထံၣ်ဘၣ်အဂီၢ်သၢပျၢၤ, ဆူၣ်ချ့လံာ်ရၤလီၤဟ့ၣ်ပလီၢ်တဖၣ်တၢ်ကဘၣ်ဟ်ဖျါအီၤလီၤလီၤဒီးတၢ်အလုၢ်အပှ့ၤအလီၢ်မ့တမ့ၢ်အကပၤန့ၣ်လီၤ.

လံာ်ဟံးစုနဲၣ်ကျဲဘၣ်ထွဲဒီးညါသူးတၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ်(*Tobacco Retailer Guide*) မ့ၢ်လံာ်ထုးထီၣ်ရၤလီၤလၢအကဲဘျုးတခါလၢတၢ်ဆါတၢ်ပှ့ၤညါသူးအလီၢ်တဖၣ် အဂီၢ်ဒီးလၢတၢ်ကထုးထီၣ်အီၤလၢပှာ်ယဲၤပူၤအဂီၢ်နထံၣ်နှၢ်အီၤသ့ဒ်အဖီလာ်အသိးအံၤလီၤ. နဆဲးကျိးလီတဲစိသ့စ့ၢ်ကီးဖဲညါသူးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီကျိၤဖဲ 1300 136 775 လၢကဒိးန့ၢ်ဆူၣ်ချ့တၢ်ရၤလီၤတၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်တၢ်ပနီၣ်တဖၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်ဆါတၢ်ပှ့ၤညါသူးအလီၢ်လံာ်ဟံးစုနဲၣ်ကျဲ (*Tobacco Retailer Guide*)သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ယကဃုထံၣ်နှၢ်အါထီၣ်အီၤကသ့ဒ်လဲၣ်?

လၢကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်

ကွၢ်ဘၣ်ဖဲ www.health.vic.gov.au/tobaccoreforms

ဆဲးကျိးညါသူးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီကျိၤ (Tobacco Information Line)ဖဲ 1300 136 775 သ့ဝဲ

တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ်နထံၣ်နှၢ်အီၤသ့ဖဲ http://www.legislation.vic.gov.au/ ဒီးဃုထံၣ်နှၢ် *Tobacco Act 1987* တက့ၢ်.

တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်သမၢတၢ် :

ဝံသးစူၤတိၢ်နီၣ်ကယဲၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တမံၤလၢ်လၢ်လၢအပၣ်ဃုာ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလံာ်ဖိတဘ့ၣ်အံၤအပူၤတဖၣ်မ့ၢ်ဒၣ်ထဲတၢ်ဟံးစုနဲၣ်ကျဲဓိၤလီၤ.ဆူၣ်ချ့ဝဲၤကျိၤတဟံးမူဒါနီတမံၤလၢတၢ်လီၤမူၤလီၤမၢ်တၢ်ဟးဂူၤဟးဂီၤမ့ၢ် အိၣ်ထီၣ်ဘၣ်ဖုးခီဖျိတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလၢလံာ်ဖိတဘ့ၣ်အံၤအဖီခိၣ်အဃိနီတမံၤဘၣ်လီၤ.တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလံာ်တဘ့ၣ်အံၤတၢ်ကမၤပှဲၤထီၣ်က့ၤအီၤလၢကဃ့သဲစးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်အဂီၢ်တအိၣ်ဝဲနီတမံၤဘၣ်လီၤ.

ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤအီၤလၢဝံးကထိရံၣ်ယါပဒိၣ်ပၢပြး, ဝ့ၢ်မဲလ်ဘၢန့ၣ်လီၤ. လၢကဒိးန့ၢ်ဘၣ်လံာ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤတဘ့ၣ်အံၤလၢနဖးအီၤကသ့အဂီၢ်ဆဲးကျိးညါသူးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤကျိၤဖဲ 1300 136 775 မ့တမ့ၢ်အံမ့လ်ဆူ tobacco.policy@health.vic.gov.au တက့ၢ်.

State Government Victoria